

[Dobrat se pravdy]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: nedatováno

◆ dictate, Czech, origin: nedatováno

[Dobrat se pravdy]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Pravda. A všechno tázání je ve své bytostné povaze úsilím dobrat se pravdy jakožto toho, co nevíme. Zároveň však je tázání přiznáním, že to vposled není na nás, abychom se pravdy dobrali, abychom se jí zmocnili, abychom si ji nějak vynutili, abychom pravdu přinutili, aby se nám vyjevila. Tážeme se proto, abychom pravdu očekávali, abychom se na ni připravili, abychom ji při tom jejím zjevení vůbec poznali, abychom ji nepřehlédli nebo nepřehlušili nějakými svými obraty a výkony.

Tázání je životní postoj, zajisté pravé tázání (jímž není například výslech nebo čmuchalství): Když se tážeme, očekáváme přicházející pravdu. Kopeme-li usilovně, abychom našli poklad, budeme mít úspěch pod podmínkou, že tam ten poklad je a že jej najdeme. Hledáme-li naproti tomu pravdu, pak budeme mít úspěch pod podmínkou, že se nenecháme zmýlit něčím, co jsme už našli a co považujeme za část pokladu, nasvědčující tomu, že tady někde musí být ten poklad celý. Žádná částečná pravda, žádný kousek, zlomek pravdy nás nesmí zatížit představami, jak bude celá pravda vypadat, ba ani jistotou, že ten kousek je opravdu kouskem pravdy. Možná totiž, až poznáme pravdu, přesněji větší kus pravdy, bude i onen kousek vypadat docela jinak a budeme mu muset i jinak rozumět.

--- další strana kazety (A03 Dobrat se pravdy [mikrokazeta].txt) ---

Pravda.

Všechno tázání je ve své bytostné povaze úsilím dobrat se pravdy jakožto toho, co nevíme. Zároveň však je tázání přiznáním, že to v posledku není na nás, abychom se pravdy dobrali, abychom se jí zmocnili, abychom si ji nějak vynutili, abychom pravdu přinutili, aby se nám vyjevila. Tážeme se proto, abychom pravdu očekávali, abychom se na ni připravili, abychom její vyjevení vůbec poznali, abychom ji nepřehlédli nebo nepřehlušili nějakými svými obraty a výkony.

Tázání je životní postoj, zajisté pravé tázání (jímž není například výslech nebo číhání): když se tážeme, očekáváme přicházející pravdu. Kopáme-li usilovně, abychom našli poklad, budeme mít úspěch pod podmínkou, že tam ten poklad je a že jej najdeme. Hledáme-li naproti tomu pravdu, pak budeme mít úspěch leda pod podmínkou, že se nenecháme zmýlit něčím, co jsme už našli a co považujeme za část pokladu, nasvědčující tomu, že tady někde musí být ten poklad celý.

Žádná částečná pravda, žádný kousek, zlomek pravdy nás nesmí zatížit představami, jak bude celá pravda vypadat, ba ani jistotou, že ten kousek je opravdu kouskem pravdy. Možná totiž, až poznáme pravdu, přesněji větší kus pravdy, bude i onen kousek vypadat docela jinak a budeme mu muset i jinak rozumět.